

Підприємство є платоспроможним, якщо дотримується співвідношення, що сума оборотних активів більша або дорівнює короткостроковим зобов'язанням.

Для проведення аналітичної роботи з аналізу ліквідності балансу активи та пасиви систематизуються за такими ознаками:

- за ступенем зниження ліквідності;
- за ступенем терміновості сплати зобов'язань.

Важливе значення мають дослідження та характеристика статей балансу, що характеризують платіжні засоби та зобов'язання суб'єкта господарювання, та оцінка фінансових результатів, що дає можливість прогнозувати надходження грошових коштів.

«Поняття «платоспроможність» тісно пов'язане з поняттям «ліквідність». Часто ліквідністю підприємства називають здатністю своєчасно виконувати свої боргові зобов'язання залежно від розміру боргу та суми ліквідних активів» [3]. Показники ліквідності та платоспроможності мають одне з найважливіших значень у системі показників діяльності підприємства, оскільки забезпечують підтримку фінансової рівноваги підприємства.

Список використаних джерел:

1. Фурдичко Л. Є., Стецків О. В., Лютан І. І. Напрями оцінки фінансового стану підприємств. *Економіка АПК*. 2009. № 10. С. 232-236.
2. Кривдюк А. В., Яцишина С. Є. Дослідження економічної категорії платоспроможності підприємства. *Економічний простір*. 2008. № 15. С. 185-190.
3. Котляр М. Л. Платоспроможність та ліквідність в системі оцінки фінансової стійкості підприємства. *Економічний простір*. 2008. № 11. С.192-199.

ПРОТОПОВА Н. А.,
*старший викладач кафедри
аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ВПЛИВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ КРИЗИ НА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ КРАЇНИ

Останні десятиліття швидкий розвиток країн призвів до надлишкового використання енергетичних ресурсів в порівнянні з їх природними запасами країни. У наслідку споживання відбувається скорочення природного газу, нафтових ресурсів, електричної енергії та інших природних ресурсів, які зараз є в природі. Нераціональне, неефективне споживання енергетичних ресурсів створює передумови зародження енергетичної кризи та загрожує енергетичній безпеці, які вже сьогодні як у нашій країні, так і в усьому світі набувають значних обертів. В край поганими наслідками прояву енергетичної кризи є руйнівний вплив на економіку тієї чи іншої країни в зв'язку з додатковим залученням фінансових ресурсів з метою відновлення джерел енергії або їх придбанням [1].

Як зазначає П. Кухта: «кризи можуть бути передбачуваними (закономірними) й несподіваними. Передбачувані кризи встановлюються як етап розвитку системи, вони можуть прогнозуватися, оскільки викликаються об'єктивними причинами, самою природою соціально-економічної системи. Основні причини криз – це сукупність факторів впливу на соціально-економічну та інші системи, що зумовлюють виникнення та протікання криз, а також є суттєвими в обґрунтуванні доцільності застосування певного інструментарію прогнозування та боротьби з ними. Видом передбачуваних криз є циклічна криза, звісно за умови, що відома та вивчена її природа і характер. Несподівані кризи (зумовлені суб'єктивними причинами) є результатом, наприклад, помилок в управлінні, катастрофічних природних явищ, економічної залежності тощо. Існують також кризи явні – протікають відчутно та просто виявляються та приховані – чим і обумовлена ризикованість таких криз» [2].

Чинниками криз, які пов'язані з тенденціями та стратегією макроекономічного розвитку чи навіть розвитку світової економіки, конкуренцією, політичною ситуацією в країні. Внутрішні кризи пов'язані з ризикованістю стратегій маркетингу, внутрішніми та зовнішніми конфліктами, недоліками в організації виробництва, недосконалістю управління, інноваційною й інвестиційною політикою. На мікрорівні криза може бути пов'язана зі скороченням або захопленням конкурентами стратегічної зони господарювання; обумовлена незбігом обсягу й структури продукції підприємства обсягу та структурі попиту споживачів продукції; невідповідністю стилю, форм або засобів управління підприємством його наявному статусу, цілям господарювання, якості персоналу тощо; невідповідністю між грошовими доходами та видатками підприємства, суцільною розбалансованістю механізму підприємства.

Отже, на макрорівні кризи найчастіше виникають унаслідок розриву між виробництвом і споживанням товарів. Щодо факторів, які породжують макроекономічні кризи, то це первісне скорочення сукупного попиту і, як наслідок, спад виробництва, падіння зайнятості, скорочення доходів, зменшення витрат тощо, то вони можуть бути найрізноманітнішими: війни, різні політичні події, непередбачені ситуації тощо [2].

Головним орієнтиром державної енергетичної політики є енергетична безпека (національна безпека у галузі енергетики), енергетична ефективність, бюджетна ефективність і екологічна безпека енергетики. Отримання зазначених напрямів, підвищення керованості процесом розвитку енергетики потребують формування та здійснення головних складових державної енергетичної політики, які будуть взаємопов'язаними та при цьому володіють своєю спрямованістю, відповідальністю, домінантами та механізмами втілення у життя, і в кінцевому результаті індикаторами результативності.

Список використаних джерел:

1. Філонич О. М. Розвиток енергетичної кризи та її вплив на енергетичну безпеку країни. *Ефективна економіка*. 2015. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3797>.
2. Кухта П. В. Кризи, їх причини та наслідки. *Ефективна економіка*. 2012. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1439>.